

LIGIPÄÄSETAVUSE OLUKORRAST EESTIS VAEGKUULJATE PILGU LÄBI

Teet Kallaste

Ligipääsetavuse Foorum MTÜ
teet@vaegkuuljad.ee

Vaegkuuljate ja kurtide osakaal Eesti rahvastikus

- Erinevate uuringute tulemusel ja arstide sõnutsi on igal seitsmendal inimesel eestis kuulmislanguus.
- Arvestades Eesti rahvaarvu puudutab see teema 185 000 inimest.

Ligipääsetavus vaegkuulja pilgu läbi

- Ligipääs infole:
 - Vaegkuulja saab paremini aru kui:
 - rääkija on näoga vaegkuulja poole;
 - rääkija ei varja oma suud erinevate esemetega;
 - rääkija ei asetse varjus;
 - räägitakse aeglaselt ja selgelt, puhta diktsiooniga;
 - sõnum esitatakse kirjalikult.
- Ligipääs hoonetesse (fonolukud, tõkkepuud)
- Kuulamistingimused hoones (kaja, taustamüra)

Seadusandlus

- Nõuded liikumis-, nägemis- ja kuulmispuudega inimeste liikumisvõimaluste tagamiseks üldkasutatavates ehitistes, RTL 2002, 145, 2120, vastu võetud 28.11.2002 nr 14
- Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid, RTL 2002, 38, 511, vastu võetud 04.03.2002 nr 42
- Valgustustingimusi puudutavad standardid (EVS)

Kuulmine ja kuulamine

- Isiklikuks kasutamiseks mõeldud abivahendid:
 - Kuuldeaparaat
 - Kuulmisimplantaat
 - FM-süsteem
 - Kommunikator (lähisuhtlus)
- Üldiseks kasutamiseks mõeldud abivahendid:
 - Silmusvõimendi (väga suur kasutusala – isiklikust otstarbest suurte kontserdisaalideni)
 - FM-süsteem (näiteks õppeklassid)

Silmusvõimendi märk

Silmusvõimendiga piletimüügikassa

FM-süsteemi saatja ja vastuvõtja

Kommunikaator

Täiendavad abivahendid ja teenused:

- Infoviidad, infostendid, majajuhid;
- Infokraanid (info edastamine elektroonilisel teel);
- Arvutid, tahvelarvutid, nutitelefonid;
- Kirjutustõlgid, viipekeele tõlgid;
- Subtiitrid;
- SMS teavitus;
- Audio / tekstigiidid (muuseumid jms);
- Automaatne tõlge – heli muutmine tekstiks.

Ärme unustame, et:

- Vaegkuulja saab üle poole infost kätte mitte kõrvade vaid silmade abil;
- Kuulmist saab abivahenditega parandada – kuid mitte kunagi ideaalsele tasemele;
- Me peame inimest märkama, mitte uskuma tehnoloogia kõikvõimsusesse.

Ligipääsetavuse audit

- Sissepääsud, liikumisvõimalused, kuulamisvõimalused ruumides (kajamine, taustamüra), valgustus;
- Info esitamine;
- Info kättesaadavus johtuvalt töö- või äriprotsessidest, kõnekultuur;
- Ressurssid ligipääsetavuse temaatika haldamiseks (nii inim- kui ka materiaalsed ressursid);

Ligipääsetavuse audit

- Asjadega saab algust teha juba esimeste sammudega;
- Ei ole vaja karta, et ligipääsetavuste loomine vaegkuuljatele nõuab meeletult rahalisi, ajalisi ja inimressursse;
- Väga oluline on koostöö ja tagasiside.

Kui asju teha oma tarkusest

- Silmusvõimendi paigaldati jõukaablite lähedusse;
- Silmusvõimendi rentimisel ei arvestatud saali suurusega;
- Osteti kõige odavam kuid kahjuks vale tüüpi kommunikaator;
- Ehitajad ei arvestanud silmusvõimendi puhul ülekostvusega;
- Saali renoveerimisel ei arvestatud tekkiva kajaga;

Hetkeseis Eestis

- Silmusvõimendid teatrites:
 - Vanemuine
 - Tallinna Linnateater
 - Huvi on avaldanud veel Ugala, Kuressaare Linnateater, Draamateater ja Estonia
 - Oma lahendus välja töötatud NO99 teatris.
- Avalikud asutused:
 - Pauluse kirik – Tartus;
 - Sotsiaalministeerium (nõupidamiste saal);
 - Tallinna Botaanikaaed (audiogiidi lahendus);
 - Kuressaare Puuetega inimeste Kojas

Tänaan!

Ligipääsetavuse foorum MTÜ

Endla 59, Tallinn

Teet Kallaste – ligipääsetavuse
spetsialist (vaegkuuljad)

tel 50 79290

e-mail: teet@vaegkuuljad.ee